

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för Storbroyttan & Munkeberg

Filipstads kommun
Värmlands Län

Antagen av KF: 2018-11-15

Laga kraft: 2018-12-15

ANTAGANDEHANDLING

INNEHÅLL

1. INLEDNING	3
2. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	4
3. AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN MFL	4
4. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	5
5. KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	12
6. GENOMFÖRANDEFRÅGOR	13
7. MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	14

Omslag	Storbrohyttan. Foto av Karin Manner
Beställare	Filipstads kommun
Konsult	SBK Värmland AB
Uppdragsansvarig	Karin Manner
Kontakt	SBK Värmland AB Hantverksgatan 5 671 31 ARVIKA tel +46 707-88 23 98

karin@sbkvarmland.se
www.sbkvarmland.se

1. INLEDNING

BAKGRUND

Området kring Storbroyttan (byggnadsminne och riksintresse) och Munkeberg (camping och hembygdsgränd) är inte planlagt. Det bedöms vara viktigt att säkerställa hur området kan användas med hänsyn till kulturmiljön, allmänhetens tillgång till området samt att möjliggöra för campingen att utvecklas.

I samband med att planarbetet initierades inkom en förfrågan om möjligheterna att omvandla en gammal smedja som ligger norr om Storbroyttan till ett fritidshus samt bygga ytterligare ett fritidshus vid strandkanten. Detta skulle kunna leda till att området kring smedjan ordnas upp, vilket vore önskvärt då det idag är avstängt för allmänheten med högt stängsel samt att det är utsatt för nedskräpning. Detta skulle ha en positiv påverkan för Storbroyttan och området som helhet.

PLANENS SYFTE

Syftet med att upprätta en ny detaljplan för området är att säkerställa campingens utveckling samt klargöra vad området kring Storbroyttan (riksintresse och byggnadsminne) kan användas till för att kunna utvecklas som besöksmål samtidigt som riksintresset inte påverkas negativt. Planen ska även möjliggöra för ytterligare bebyggelse vid den så kallade Wasavillan.

PLANENS HANDLINGAR

Planen omfattar följande handlingar:

1. Denna planbeskrivning
2. Plankarta - juridiskt bindande dokument
3. Behovsbedömning

Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse som redogör inkomna synpunkter. Efter granskning upprättas ett granskningsutlåtande som redogör för inkomna synpunkter.

En fastighetsförteckning upprättas av kommunen som redovisar fastighetsägare som är berörda av planförslaget.

PLANFÖRFARANDE OCH TIDPLAN

Planen kommer att handläggas med ett utökat förfarande med granskning enligt PBL 2010:900, kapitel 5. Detta då planen berör ett område som är av allmänt intresse.

Program: Upprättas vid behov där inriktning och omfattning bestäms.

Samråd: Myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna synpunkter.

Granskning: Planförslaget finns tillgängligt för granskning och en sista möjlighet att lämna synpunkter ges.

Antagande: Planen antas i kommunfullmäktige.

Överklagande: Sakägare som inte fått sina synpunkter tillgodosedda har möjlighet att överklaga inom tre veckor från beslutet tagits.

Laga kraft: Om ingen överklagar planen vinner den laga kraft tre veckor efter beslutet.

Preliminär tidplan

Uppdrag om planläggning	2016
Samrådsckede	november 2017
Granskning	maj 2018
Godkännande i KS	oktober 2018
Antagande KF	november 2018
Laga kraft	december 2018

Bilden ovan visar stegen i processen där det aktuella steget är markerat med gult.

PLANDATA OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet är beläget inom norra Filipstad vid sjön Lersjöns strand. Det avgränsas i söder av väg 246 och i norr av sjön och kraftledning samt i väster av ett åkerlandskap.

Ingående fastigheter är: Norra Filipstad 1:1, 1:2, 1:6, 1:16, 1:231 samt Storbroyttan 2:21, 2:30 och 2:31. Norra Filipstad 1:16 ägs av Filipstads kommun. Storbroyttan 2:21 ägs av Filipstad Energi AB. Storbroyttan 2:30 ägs av Filipstads Bergslags Hembygdsförening.

Planområdet är ca 9 ha stort.

Kartan visar ungefärligt planområdet rödmarkerat

2. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN PLANUPPDRAG

Miljö- och byggnadsförvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2016-12-21 att ta fram en detaljplan för området. Uppdraget ska dels syfta till att få fram ett antal byggklara tomter för enskilda hem samt att säkerställa campingens och Storbroyttans utveckling.

ÖVERSIKTSPLAN

Området finns utpekad i kommunens översiktsplan från 2015 som LIS-område för bostäder och verksamhet.

Enligt FÖP för Filipstads tätort bör området kring Storbroyttan planläggas för att säkerställa kulturmiljövärdena i bebyggelsemiljön. Munkeberg ses som ett utvecklingsområde som borde rustas upp för att öka allmänhetens tillgång till området.

DETALJPLANER

Det finns inga gällande detaljplaner inom planområdet.

BEHOVSBEDÖMNING

Enligt gjord behovsbedömning, daterad 2017-09-22, bedöms inte markanvändning och genomförandet av detaljplanen medföra sådan betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser att det finns krav på att göra en miljöbedömning enligt PBL eller MB av planen.

Sammantaget bedöms planens föreslagna markanvändning och dess konsekvenser preliminärt inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt PBL 4 kap 34 § behöver därför inte upprättas. Planen bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan men följande frågor bör utredas ytterligare under planarbetet:

- Påverkan på riksintresset (kulturmiljön)
- Naturvärden

3. AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN MFL MILJÖBALKEN

Inom den fysiska planeringen finns hänsyn och avvägningar som behöver göras rörande annan lagstiftning i allmänhet och miljöbalken i synnerhet. Följande lagrum behöver särskilt beaktas;

2 kap. MB – Allmänna hänsynsregler

Planen bedöms uppfylla de allmänna hänsynsreglerna.

3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen.

Planen berör riksintresse för kulturmiljövården (Storbroyttan).

4 kap. MB – Särskilda bestämmelser för vissa områden.

Planen berör inga riksintressen enligt kap 4.

5 kap. MB – Miljökvalitetsnormer.

Miljökvalitetsnormerna syftar till att skydda människors miljö och hälsa. Idag finns det särskilda normer för:

- olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675)

Planens genomförande bedöms inte påverka gällande MKN, se vidare under rubriken miljökvalitetsnormer.

7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 m m.

Lersjön har ett generellt strandskydd om 100 meter som påverkar planen. I övrigt påverkas inte planen av skydd enligt kap 7.

ÖVRIGA FÖRORDNANDEN

Det finns fasta fornlämningar inom planområdet som är skyddade enligt KML.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR NATUR OCH KULTUR

Mark, vegetation och landskapsbild

Delområdet Storbrohyttan är Filipstads nordvästligaste stadsdel. Den begränsas av Skillerälven och Lersjön i öster. Planområdet utgörs av åkrar och kulturhistoriska bebyggelsemiljöer och är till stor del utbyggt i öster. Det finns inslag av större lövträd, i området finns fina rekreations- och friluftsområden ett stenkast från centrum. Det finns inga utpekade naturvärden i området.

För området har en naturvärdesinventering¹ gjorts för att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa. Inventeringen har skett under våren 2017.

Inventeringen visar på att det inte finns rödlistade arter noterade eller livsmiljöer som indikerar på höga naturvärden. Det finns ett område som är markerat som landskapsobjekt och som skulle kunna utgöra/utgör livsmiljöer för olika arter. De område som är markerat som landskapsobjekt är ett område kring en äldre hytta med tillhörande byggnader med en lundvegetation och öppen gräsmark med lång hävd, i området förekommer solitära samt grövre lövträd, se karta.

Grövre lövträd längs vattenkanten

1 Två rapporter . Naturvärdesinventering tillhörande detaljplanprogram Skillerälven, Storbro, Filipstads kommun. Naturvärdesinventering tillhörande detaljplanprogram Finnshyttan och Tranbo, Filipstads kommun. Henric Erntsson konsult. 2017-06-21.

Kartan visar utredningsområdet och landskapsobjektet i området

Kartan visar övriga delar av området som är inventerat.

Väster i planområdet uppåt gränsen till Finnshyttan har inga värden identifierats. Marken utgörs främst av tomtmark samt produktionsskog av blandlöv. I mitten av planområdet finns öppnare delar som ansluter till campingområdet, i dessa delar finns lövsly utmed diken och igenväxtningsmark. I de södra delarna finns en liten ö med ett äldre lusthus, på ön finns ett rikligt fågelliv, dock har inga rödlistade arter identifierats i samband med inventeringen.

Planförslag

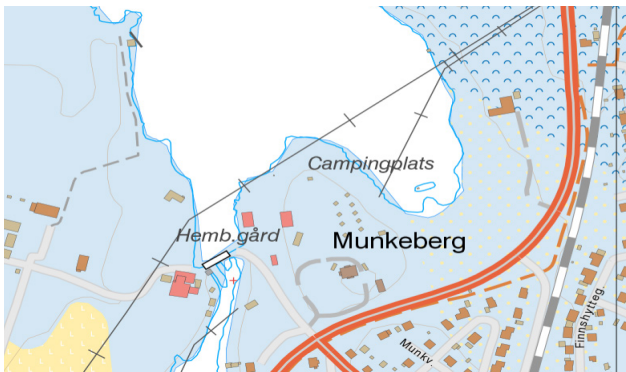
Planen bekräftar till stora delar pågående markanvändning, förutom 2-3 nya tomter i norr vid Wasavillan. Runt bostadsbebyggelsen lämnas naturmark (**NATUR**) som skydd för kraftledning, viss gallring kommer säkerligen att göras i samband med exploateringen för att få en vy över Lersjöns vattenspegel. Det utpekade landskapsobjektet ingår i området för kraftstationen och dammanläggningen (**E₁**). Ön lämnas utanför planområdet.

Geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta så består hela området av morän med en viss variation i blockighet och i norr inslag av sandig morän. I lågpunkterna finns inslag av lera, se karta på nästa sida.

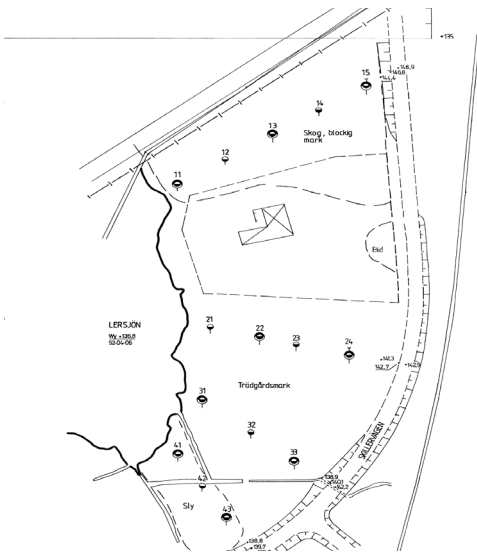
Enligt översiktlig geoteknisk undersökning² för Norra Filipstad 1:1 som innefattar planområdets norra del, se karta på nästa sida så utgörs jordartsförhållandet

2 Geoteknisk undersökning, Stig Gustavsson, 1992-04-16. J&W Markundersökningar. Uppdragsnummer: 1 430 121.

Utdrag från SGU:s databas om jordlager

för Norra Filipstad 1:1 av mulljordsskikt och sedan av naturliga jordlager bestående av torrskorpelera, sandmorän och silt till ett djup av 0,5-3,2 meter. Den södra delen av marken är blöt och sank.

Provpunkterna som togs i samband med en översiktlig geoteknisk undersökning för Norra Filipstad 1:1

Planförslag

Ny bostadsbebyggelse bedöms kunna anläggas på normalt sätt med platta på mark. Den södra delen lämnas fri från exploatering pga markens beskaffenhet.

För övriga områden sker ingen större förändring mot dagens användning och inga tyngre strukturer/anläggningar föreslås.

Förorenad mark

Inom området finns ett potentiellt förorenat område (enligt Länsstyrelsens inventering), Storbroyttan (stor risk från hyttverksamheten).

Planförslag

Planen föreslår ingen ändrad användning för området kring hyttan, men då det finns föroreningar ska tillsynsmyndighet kontaktas enligt miljöbalken 10 kap 11§ om

markföroreningar skulle påträffas under mark-, spräng-, schakt-, eller fyllnadsarbete.

Radon

Planområdet är utpekad som markradonrisk i ÖP. Därför föreskrivs, enligt anvisningar från Boverket, att grundläggning ska utföras radonskyddande. Kravet innebär att byggnadsdelar som står i kontakt med jorden utformas så att luft från marken förhindras att tränga in i byggnaden. Speciell uppmärksamhet måste därvid ägnas åt håltagningar i golvet för genomföringar etc. Åtgärder för att klara tillåten radonhalt inne i byggnader utförs vid projekteringen av nybyggnationen.

Planförslag

Markradonundersökning ska göras av byggherren i samband med bygglovsprövning om inte byggnation sker i radonsäkert utförande.

Fornlämningar

Områdena kring Storbroyttan, RAÅ Färnebo 10:1, (slagghögar) och Munkeberg (hembygdsgården) är klassade som fasta fornlämningar.

Planförslag

Vid åtgärder inom eller i anslutning till fornlämningsytorna behöver tillstånd sökas enligt 2 kap 12 § KML. Ytorna finns markerade i plankartan samt med upplysning om att tillstånd krävs.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Inom området finns riksintresset Storbroyttan, en nedlagd hytta, se vidare under rubriken Storbroyttan. Tvärs över älven finns Munkebergs hembygdsgård dit bl a en gammal bergsmansgård flyttats. Österut ligger Munkebergs camping som hyser både en större huvudbyggnad och flertalet stugor. Utöver detta ingår två villatomter inom planområdet. En i norr mot Finns-hyttan kallat Wasavillan samt ett bostadshus söder om Storbroyttan.

Norr om Storbroyttan finns en gammal smedja som är förfallen och där närområdet kraftigt nedskräpat med bla bildelar och bildäck. Tillsammans med staket runt området bedöms detta ha en negativ påverkan på riksintresset.

Vy sett från Smedjan mot Storbroyttan

Planförslag

Planen möjliggör för ytterligare 2-3 tomter söder om Wasavillan (**B**). Exploateringsgraden möjliggör för småhus. Takvinkeln föreslås vara max 30 grader och byggnadshöjden 6,5 meter (vilket möjliggör för två våningar). Bestämmelserna är anpassade med hänsyn till omgivande bebyggelse.

Befintliga bostaden (**B**) mot Skillerälven får en exploateringsgrad som säkerställer dagens byggnationer samt ytterligare utbyggnadsmöjligheter inom tomten (**e₃**).

Riksintresset och byggnadsminnet Storbroyttan

Riksintresset för kulturmiljövården, Storbroyttan, utgörs av hytta, masugn, malmstamp, bruksherrgård och bergsmansgård uppförd mellan 1590- till 1870-tal. Storbroyttan från 1589, tidigare benämnd Carlsbroyttan efter Karl IX, är en av de många hyttor som under 1500-talet anlades vid Skillerälven och sjön Daglösen utanför Filipstad. Den nuvarande stenmasugnen och rostugnen är från perioden 1853-1867 och ersatte då en äldre mulltimmerhytta. Från denna tid är också krossverket där den rostade malmen krossades innan den fylldes på i masugnen. Tackjärnsblåsningen vid Storbroyttan pågick fram till 1920. Väster om hyttan ligger Storbroyttans herrgård vilken fick sitt nuvarande utförande år 1925. Väster om älven ligger en bevarad bergsmansgård i ursprungligt utförande.

Dess kulturhistoriska värde är att Storbroyttan, anlagd 1590, är Värmlands och den mellansvenska bergslagsbygdens kanske mest autentiska och välbevarade hytta omgiven av för anläggningen typiska byggnader från 1800- talets mitt. Storbroyttan är den sista av de många hyttor som en gång anlades vid Skillerälven och Filipstads närhet.

Hyttan har följande skydd:

- Hyttanläggningen utgör byggnadsminne enligt kulturminneslagen (KML)
- Slagghögarna utgör fornminnen enligt KML
- Området utgör riksintresse för kulturmiljövården

Storbroyttan

Området bör därför i sin helhet beaktas för en långsiktig hållbar utveckling där de nationella intressena bevaras samtidigt som allmänhetens åtkomst av områden som har med natur-, kulturmiljö och friluftsliv att göra tillgodoses. Området bör i sin helhet bevaras för kommande generationer.

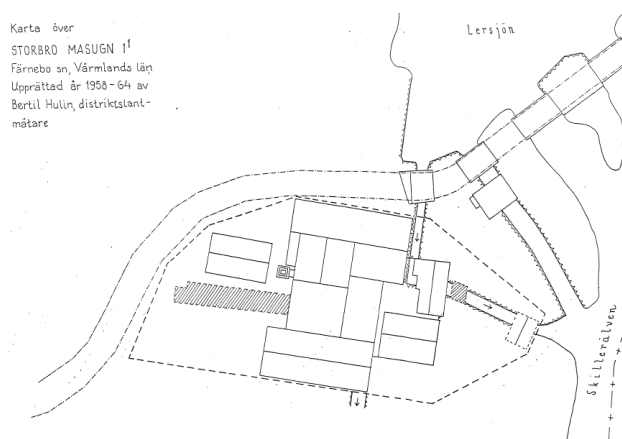
Planförslag

Planområdet ingår i den bebyggelsemiljö kring Storbroyttan som är av riksintresse för kulturmiljövården, område vilket enligt 3 kap § MB innebär att området ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön. Hyttan och omgivande område planläggs som hytta (**R₁**) och det är i första hand troligt att hyttan kommer att användas som besöksmål och för kulturella aktiviteter exempelvis museum, teater, café, galleri mm.

Storbroyttan är en av den mellansvenska bruksbyggdernas bäst bevarade bergsmanshyttor och hyttanläggningen vid Storbroyttan utgör byggnadsminne sedan 1968 och omfattas av 3 kap kulturminneslagen, KML. Eventuella förändringar av byggnadsminnet eller det området som hör till byggnadsminnet prövas av länsstyrelsen.

Vid tillståndsprovning inom området men även i kring området ska det särskilt värnas om den samlade miljöbilden och ett bibehållande av byggnaders och andra konstruktioners ursprungliga karaktär.

Vård och underhåll av byggnader bör ske med varsamhet och hänsynstagande till bebyggelsemiljöns och enskilda byggnaders kulturhistoriska kvalitéer (**k₁**). Nybebyggelse och förändringar av befintliga byggnader (som ej är byggnadsminnen) samt uppförande av anläggningar så som vägar behandlas restriktivt inom och intill området och ska anpassas till områdets karaktär. Varsamhetsbestämmelser har införts i området för att

Karta tillhörande byggnadsminnesförklaringen. Inom det streckade området får ingen ny bebyggelse tillkomma eller väsentligt förändras utan tillstånd från länsstyrelsen.

säkra detta (**k₂**). En bestämmelse om exploateringsgrad (**e₁**) har införts för att möjliggöra en eller flera mindre komplementbyggnader inom området söder om hyttan. Totala byggnadsarean för dessa byggnader är 100 kvm samt att prickmark förläggs mellan hyttan och området där nya byggnader är möjliga för att säkerställa ett visst avstånd. Syftet med att möjliggöra för detta är att skapa goda möjligheter att använda hyttan för besöksändamål. En bestämmelse om utformning (**f₂**) har införts för att säkra att den nya bebyggelsen anpassas till hyttans materialval.

Campingen

Munkeberg camping består av ett antal stugor för uthyrning, en huvudbyggnad som är uppförd kring sekelskiftet och har genomgått omfattande ombyggnader samt en fd scoutgård som nu ingår i campingområdet. Huvudbyggnaden inrymmer reception och serviceutrymmen i bottenplan samt uthyrningsrum på övre planet.

De nio campingstugorna är från 1994 och placerade norr om huvudbyggnaden. Tidigare har det funnits en minigolfbana på andra sidan infarten till området, denna är idag nedlagd.

Munkebergs camping och dess huvudbyggnad

Planförslag

Campingområdet säkerställs för campingverksamhet (**N**) och det ges möjligheter till utveckling. En utökning av campingområdet förläggs till utfyllda markområdet i öster inom vilket det är möjligt att uppföra stugor för uthyrning. Även inom befintligt område finns det möjlighet att bygga fler stugor i en våning och max 25 m² byggnadsarea per stuga (**e₁**), exakt antal stugor avgörs i bygglovsgivningen. En bestämmelse (**f₁**) har införts för att säkerställa att stugorna uppförs med enhetlig färgsättning, företrädesvis faluröd, med hänsyn till omgivande kulturmiljöer. Inom området kring huvudbyggnaden är det möjligt att uppföra ytterligare bebyggelse dock får ytan maximalt bebyggas med 30 % (**e₂**) för att säkerställa att det finns ytor kvar för parkering mm. Byggnadshöjden regleras så att det är möjligt att uppföra bebyggelse i samma höjd som nuvarande (en

våning med sadeltak) samt att taklutningen regleras för att anpassa den nya bebyggelsen till befintlig.

Längs stranden så införs byggförbud (**:::**) detta för att säkra tillgången för allmänheten samt att campingens bebyggelse inte sträcker sig hela vägen ned till strandkanten och det förläggs som kvartersmark för att underlätta skötsel. I norr under kraftledningen (**luftledning**) får ingen bebyggelse uppföras med hänsyn till risk och säkerhet.

Området för den tidigare minigolfbanan får användas för minigolf och uppställning av husbilar (**N₁**). Inom området får även en kioskbyggnad eller annan servicebyggnad (**e₃**) uppföras.

Planförslagets område för utökning av campingen

Vid uppställning av husvagnar och husbilar ska gällande regelverk om avstånd följas.

Hembygdsgården

Munkebergs hembygdsgård, med huvudbyggnad och tillhörande uthus, utställningslokal och samlingslokal är beläget öster om Storbrodammen på kommunens fastighet Norra Filipstad 1:16. Huvudbyggnad är en bergsmansgård 1700-talet som 1949 flyttades från Asphyttan till Munkeberg. Utställningslokalen Tullhuset flyttades 1979 från Östra vägen i Filipstad och samlingslokalen Logen uppfördes på platsen 1987.

Byggnaderna sköts av hembygdsgården som även bedriver viss caféverksamhet och uthyrning av lokalerna.

Planförslag

Planen möjliggör fortsatt verksamhet inom området (**R₁**) vilket inkluderar fortsatt besöksverksamhet så som café, försäljning och uthyrning av lokaler. Varsamhetsbestämmelser införts för att säkerställa att området inte förvanskas (**k₁** och **k₂**). Rivningsförbud (**r₁**) införts för hembygdsgården, logen samt tullhuset då området och byggnaderna är en del av en känslig kulturmiljö och av stor betydelse som social mötesplats

Munkebergs hembygdsgård

Vy från Storbroyttan mot Munkebergs hembygdsgård till böger med tillhörande hus till vänster

Service

Större delen av kommunens offentliga och kommersiella service är koncentrerad till huvudorten Filipstad. Här finns vårdcentral, skolor (grundskolor, gymnasieskola samt Bergsskolan), busstation, några större livsmedelsbutiker och ett övrigt varierat, mindre butiksutbud. Planområdet är beläget ca 1 kilometer från centrumservice.

Planförslag

Planen möjliggör för fortsatta verksamheter i området men bedöms inte innebära ett behov av någon utökad service.

Tillgänglighet

Nyttillkommande byggnader och tomter ska utformas tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt Boverkets föreskrifter.

Vid planering i Filipstads kommun finns en framtagna Tillgänglighetshandbok som ska följas.

FRIYTOR

Rekreation och lek

Hela området Storbroyttan-Munkeberg är av riks- och regionalt och allmänt intresse för kulturmiljövård samt friluftsliv. Området ingår i ett populärt promenadstråk. Kring Storbroyttan och hembygdsgården samt Munkebergs camping finns natur och grönytor för friluftsliv och rekreation. Vid hembygdsgården finns en sandstrand som kan användas för bad, detta är dock ingen kommunal anläggning.

Väster om infarten till Munkeberg mot Skillerälven, finns en nedlagd minigolfanläggning från 1994.

Vy över den nedlagda minigolfbanan

Planförslag

Planen möjliggör för fortsatt minigolfverksamhet (**N**₁).

Den spontana badplatsen placeras inom naturmarken så att den är tillgänglig för allmänheten. Detta är dock ingen kommunal badplats, den återfinns vid Talludden.

VATTENOMRÅDEN

I anslutning till campingområdet finns ett antal mindre brygganläggningar för småbåtar. Vid hembygdsgården finns en iläggingsplats för småbåtar.

Planförslag

Befintliga bryggor vid campingen möjliggörs samt att det finns plats för ytterligare enklare bryggor i området (**W**₁).

Iläggingsplatsen säkerställs i planen (**iläggning**).

Noteras att inom vattenområdet närmast Storbroyttan får schaktningsarbete ske endast under antikvarisk kontroll.

STRANDSKYDD

För Lersjön och Skillerälven gäller det generella strandskyddet enligt 7 kap miljöbalken, som är 100 meter. För att få exploatera inom detta område krävs dispens och ett skäl till dispens är att området är utpekad som LIS-område, dvs landsbygdsutveckling i standnära läge.

Planområdet ingår i LIS-området Finnslyttan vid Lersjön för bostäder och verksamheter. En komplettering med bostäder och utveckling av verksamheter bedöms kunna bidra till utveckling och stärka underlaget för service i tätorten Filipstad. Kulturmiljön kring Storbroyttan är en tillgång som skulle kunna utvecklas som besöksmål, under förutsättning att det sker på ett varsamt och omsorgsfullt sätt tillsammans med kulturhistorisk och byggnadsantikvarisk kompetens. Miljön är av riksintresse och skyddad enligt kulturminneslagen.

Rekommendationerna i LIS-planen för området är följande:

Ett ianspråktagande av aktuellt område bedöms kunna bidra till landsbygdsutveckling/tätortens utveckling utan att strandskyddets syften motverkas.

För beskrivning av naturvärdena se tidigare stycke om natur och kultur.

Planförslag

Strandskyddet föreslås upphävas inom kvartersmarken och gator samt området för småbåtshamnen. Skäl för upphävandet för kvartersmarken (**B, E₁, N, N₁, R₁, R₂**) samt vägnätet (**GATA₁, GC-VÄG och P-PLATS och PARK**) är att området är utpekad som LIS-område för bostäder och verksamheter i kommunens översiktsplan enligt 7 kap MB. Stora delar av kvartersmarken är redan ianspråktagen och planen bekräftar pågående användning.

Skäl för upphävande av strandskyddet för småbåtshamn (**W₁**) är att den för sin funktion måste ligga vid vattnet och är en pågående verksamhet.

Upphävandet av strandskyddet bedöms inte medföra att strandskyddets syfte avseende friluftsliv och djur- och naturliv motverkas. Detta då det dels lämnas en remsa mellan bebyggelsen, camping och strandkanten för passage, dels de områden som hyser naturvärden enligt gjord naturvärdesinventering (se under rubriken naturvärden) lämnas fria från exploatering.

Befintliga småbåtsbryggor vid campingen.

GATOR OCH TRAFIK

Då planområdet till stor del redan är utnyttjat är infrastrukturen utbyggd.

Planförslag

Befintlig infart till camping och hembygdsgård planläggs som lokalgata (**GATA₁**). Möjligheterna att ta sig vidare med bil västerut från parkeringen begränsas över bron.

Till de nya bostadsfastigheterna föreslås att befintlig infart förstärks och blir en del av den allmänna platsmarken (**GATA₁**). Den gatubelysning som finns bör behållas.

Parkering, utfarter, varumottagning

I anslutning till hembygdsgård och camping finns en befintlig parkeringsyta för besökande.

Planförslag

Befintlig parkering möjliggörs inom gatemarken (**P-PLATS**). I övrigt ska parkering lösas inom kvartersmarken. Infarten (**infart**) till det befintliga bostadshuset i söder bör säkerställas över parkmarken genom bildande av servitut.

Inga ytterligare utfarter till allmänna vägen 246 föreslås, skulle det dock bedömas vara lämpligt så prövas en utfart enligt Väglagen § 39 och den sökande måste komma in till Trafikverket med en särskild ansökan om detta.

Gång och cykeltrafik

Området nås från tätorten via separerade gc-vägar längs Skillervägen. Bron över Skillerälven nyttjas enbart för gc-trafik och ingår i ett populärt promenadstråk.

Planförslag

Planen möjliggör fortsatt gc-trafik över bron (**GC-VÄG**).

Kollektivtrafik

Närmaste hållplats för kollektivtrafik finns inne i Filipstad centrum.

Planförslag

Planen föranleder ingen förändring av kollektivtrafiken.

STÖRNINGAR OCH RISKER

Buller

Väg 246 medför bullerstörningar som innebär att bebyggelse ej bör placeras i direkt närhet till vägen.

Planförslag

Ingen ny bebyggelse föreslås i direkt anslutning till väg 246 pga risk för bullerstörning. Befintlig bebyggelse har

begränsats så att ingen ny huvudbyggnad kan placeras närmare vägen än idag (+++), vilket innebär 36 meter mellan vägbankkant och närmsta bostadsbebyggelse. Enligt Tyrens bullerberäkningsapp så är bullernivåerna vid detta avstånd 47 dBA (ekvivalent) och 68 dBA (max) med dagens trafik och vid prognosår 2040, 49 respektive 68 dBA. För bostaden i söder är det 10 meter mellan vägbankkant och bostadsbebyggelsen och här är nivåerna 2040, 59 dBA (ekvivalent) och 82 dBA (max). Inom båda områdena går det att anordna en tyst uteplats.

Vibrationer

Området bedöms inte utsättas för vibrationer i sådan omfattning att störningar riskeras.

Planförslag

Inga åtgärder föreslås.

Risk för skred

För områdena kring Skillerälven och Norsbäcken har det gjorts en översiktlig skred- och rasriskartering. Karteringen omfattar stadsdelens sydöstra del och består huvudsakligen av lera med stabilitetszon II. Områden bestående av lera med stabilitetszon I förekommer längs Norsbäckens ömse sidor samt längs Skillerälven och Lersjöns sydspets. Ett område med fast mark (stabilitetszon III) återfinns vid Storbron. Stabilitetszon I består av lera som bedömts ha otillfredsställande stabilitet.

Planförslag

Ingen ny bebyggelse placeras inom områden som bedöms vara utsatta för ras- och skredrisker.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för parametrar i havsmiljö, för olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (enligt Naturvårdsverkets förteckning, NFS 2002:6) samt för omgivningsbuller berör inte planområdet.

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Planen bedöms inte medföra någon risk att MKN för utomhusluft överskrids.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt har antagit en förvaltningsplan för MKN för samtliga vattenförekomster i distriktet. Alla vatten ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus år 2021 om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass.

I VISS (vatteninformationssystem Sverige, förvaltningscykel 2, saknas senare data) har sjön Lersjön bedömts ha måttlig ekologisk status samt att den ej uppnår god kemisk status. Enligt normen ska Lersjön uppnå god ekologisk status till 2027 och god kemisk ytvattenstatus.

Utöver Lersjön påverkas grundvattenförekomsten ”Kalhyttan - Storbron”, som idag har god kemisk status och kvantitativ status.

Vattendraget ”Skillerälven - us Norsälven” har måttlig ekologisk status samt att vattendraget ej uppnår god kemisk status (förvaltningscykel 2). Enligt normen ska vattendraget uppnå god ekologisk status till 2027 och god kemisk ytvattenstatus.

Utvidgad verksamhet inom planområdet bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk status eller god kemisk ytvattenstatus för sjön uppnås år 2027. De föreslagna båthamnen (befintliga bryggor) innebär en liten ökning av båttrafiken i sjön men inte så att det bedöms påverka vattenkvaliteten eller sjöns morfologiska tillstånd.

Farligt gods

Väg 246 (Skillervägen) är inte rekommenderad väg för farligt gods.

Planförslag

Ingen ny bebyggelse föreslås placeras närmare vägen än befintlig bebyggelse.

Översvämningsrisk

Stränderna vid Lersjön, Skillerälven och Daglösen behandlas i översvämningskartering längs Gullspångsälven och Svartälven med start i Nordmark med Nordmarksälven. Delar av Lersjöns strand berörs och för området vid Smedjan finns risk för översvämning vid 200-års flöden.

Planförslag

Ingen ny bebyggelse placeras inom områden som riskeras att svämmas över.

Elektromagnetiska fält/störningar

I norr korsar en 130 kV-ledning över Lersjön och mitt över området en markförlagd 20 kV-kabel. Det kommer krävas ett skyddsavstånd till närmsta bostadsbebyggelse. Detta för att säkerställa hälsan och säkerheten kring de boende runt kraftledningen.

Kring kraftledningar alstras elektromagnetiska fält. De elektromagnetiska fälten uppkommer vid generering, överföring och distribution samt slutanvändning av el och påverkas av fasledarnas inbördes avstånd, strömmen i ledarna och avståndet mellan ledarna. Det finns fortfarande ganska lite om hur magnetfält påverkar människor och djur. Forskningsarbetet avseende de magnetiska fältens påverkan pågår, men i dagsläget har det inte kunnat fastställas ifall det finns några skadliga hälsorisker. Några gränsvärden för magnetfält eller skyddsavstånd till kraftledningar finns ej framtagna av svenska myndigheter. Med detta till grund har en dialog skett med Ellevio för att avgöra avstånd bland annat till kraftledningen för att säkerställa hälsa och säkerheten kring elektromagnetisk fält.

Magnetfältet är beroende av den ström som går i ledningen och Ellevio har gjort en beräkning utifrån värden för de tre sista åren. Beräkningen är gjord för en höjd på 1,5 m ovan mark.

På avstånd räknat från ledningens centrum uppgår magnetfältet till

15 m	0,65 mikrotlesla
20 m	0,40 mikrotlesla
25 m	0,25 mikrotlesla
30 m	0,20 mikrotlesla

Planförslag

Ingen bostadsbebyggelse tillåts närmare än 20 meter från kraftledningens centrum för att säkerställa att hälsa och säkerhet. Ledningsgatan har en bredd av 30 m dvs. 15 m från ledningens mitt åt vardera håll, den är utpekad som ledningsrätt och hamnar delvis inom pla-

nområdet (I). Dock får det inte ske byggnationer under ledningen utan byggförbud (:::) har införts. Inom området för ledning gäller både kvartermark och naturmark (NATUR) får det ske normalt underhåll skogligt och tekniskt.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Spill- och dricksvatten

Samtliga fastigheter inom planområdet är anslutna till kommunens VA-ledningsnät i Skillervägen.

Planförslag

Nya fastigheter i området ska anslutas till kommunens VA-nät.

Den VA-ledning som korsar de föreslagna bostadstomterna behöver flyttas i samband med att tomterna exploateras. VA-ledningarna till Hembygdsgården förläggs inom naturmark (NATUR).

Dagvatten

Dagvatten från bostadsområdet söder om Skillervägen leds vidare via diket i norr till Lersjön.

I övrigt infiltreras dagvattnet i marken innan det leds till recipienten (Lersjön).

Planförslag

Diket som leder dagvatten från bostadsområdet vidare till Lersjön säkerställs i planen. I första hand bör det bibehållas som öppet dike annars så kan det kulverteras för att området ska kunna nyttjas till camping (u).

Planens genomförande ändrar inte dagvattenflödena i området i någon större omfattning då största delen redan är exploaterad. Vid den nya bostadsbebyggelsen i norr så ska dagvatten infiltreras i tomtmarken innan det leds vidare via naturmarken till Lersjön.

Värme

Fjärrvärme finns ca 500 meter från planområdet.

Planförslag

Verksamhetens värmeförsörjning ska ske med långsiktigt hållbara energilösningar.

El, telefon och IT

Området är anslutet till el, tele och fiber. Filipstads Energinät AB har en markförlagd kabel inom området.

Planförslag

Befintliga ledningar säkerställs i planen (I och u).

Kraftstation och dammanläggning

Inom fastigheten 2:21 finns en kraftstation och dammanläggning som tillhör Filipstads Energi AB.

Planförslag

Fastigheten 2:21 planläggs som område för teknisk anläggning, kraftstation och dammanläggning (E_v). Inom detta område kan det komma att ske framtida åtgärder med hänsyn till kommande krav på miljöanpassningsåtgärder vid dessa anläggningar.

Avfallshantering

Det finns en återvinningsstation (ÅVS) ca 2 km från området. Det föreslås en ny ÅVS inom Finnslyttan norr om planområdet.

Planförslag

Planens genomförande bedöms inte kräva utrymme för gemensam hantering av avfall. Varje fastighets avfall ska hanteras enligt Filipstads renhållningsordning.

5. KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Planens genomförande innebär att pågående verksamheter kring Storbroyttan och Munkeberg kan fortsätta utvecklas samtidigt som detta inte negativt påverkar riksintresset.

Kulturmiljön kring Storbroyttan är en tillgång som skulle kunna utvecklas som besöksmål, under förutsättning att det sker på ett varsamt och omsorgsfullt sätt tillsammans med kulturhistorisk och byggnadsantikvarisk kompetens. Det har införts varsamhetsbestämmelser i planen för att säkerställa värdena. Campingens utvidgning bedöms inte påverka riksintresset då det sker primärt åt öster. Den yta som finns för minigolf och husbilar bedöms inte heller påverka värdena negativt, detta då ytan redan finns och idag står oanvänd.

Planen möjliggör för ytterligare bebyggelse i anslutning till Hembygdsgården förutsatt att den uppförs med hänsyn till befintlig bebyggelse. Detta kan vara av vikt för att kunna bedriva fortsatt verksamhet i området.

De bostäder som föreslås vid Wasavillan bedöms inte påverka riksintresset negativt med hänsyn till avstånd och vegetation.

6. GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Detta avsnitt har till uppgift att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågornas beskrivning har ingen rättsverkan. Avsikten med beskrivningen är att den skall vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Lovplikt

Inga förändringar av lovplikten är aktuella.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dagen planen vinner laga kraft. Åren bestäms utifrån rimligheten att genomföra planen. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med detaljplanen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla, men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning för till exempel förlorad byggrätt.

Planavgift

Vid lagivning enligt PBL ska bygglovavgift tas ut.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Planen bedöms vinna laga kraft under vintern 2018. Efter detta kan bygglov ges i enlighet med planen.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark så som gator och naturområden.

Ansvarsfördelning

Nedan redovisas fördelningen av ansvar för genomförandet av planen.

Vad ska göras?	Vem gör?
Detaljplan	Kommunen
Bygglov	Ges av kommunen
VA	Kommunen
El, tele, fiber	Respektive lednings- ägare på initiativ av exploatör/kommu- nen
Kvartersmark	Respektive fastighets- ägare
Allmänna platser	Kommunen
Förrättningar	Görs av lantmäteriet på initiativ av kommunen eller fastighetsägare

Avtal

För genomförandet av planen bedöms det krävas ett exploateringsavtal mellan kommunen och fastighetsägaren till Norra Filipstad 1:1 för att reglera genomförandet.

Exploatören (ägaren till Norra Filipstad 1:1):

- ansvarar och bekostar iordningställande av kvartersmarken
- bekostar flytt av VA-ledning
- bekostar anslutning till VA enligt gällande taxa
- bekostar förstärkning av befintlig gata
- bekostar anslutning till el, fiber och telenät

Kommunen:

- ansvarar för flytt av VA-ledning
- ansvarar för utbyggnad av VA-ledningar

Kommunen kommer efter ett genomförande av planen i enlighet med exploateringsavtalet lösa in de delar av fastigheten 1:1 som utgör allmänplatsmark samt ansvara för framtida drift och underhåll.

I övrigt bedöms inga avtal upprättas för genomförandet av planen.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Planen innebär att nya fastigheter kan bildas i enlighet med förslaget.

Servitut, gemensamhetsanläggningar, samfälligheter och ledningsrätter

För att säkra infarten till fastigheten 1:6 behöver ett servitut skapas som belastar kommunens fastighet Filipstad 1:61 (**infart**).

Det finns ett avtal som är skrivet mellan Norra Filipstad

1:1 och 1:2 om att nyttja marken mellan fastigheten och sjön. Avtalet är inskickat till Fastighetsinskrivningen.

Det finns ytterligare ett avtalsservitut gällande värmeledning mm i fastighetsregistret som berör Norra Filipstad 1:1 och som gick till Norra Filipstad 1:2.

Det finns ett officialservitut för infartsvägen till fastigheten som ger rätt att köra genom fastigheten Norra Filipstad 1:1. Detta bör upphävas i samband med att vägen blir allmän platsmark (när kommunen förvärvat marken).

Dagvattendiket inom fastigheten 1:231 behöver säkerställas med ett servitut eller ledningsrätt.

För att säkra infarten till bostadsbebyggelsen vid Smedjan behöver ett servitut (infart) bildas som belastar 2:5.

Övriga rättigheter inom området redovisas i fastighetsförteckningen och bedöms kunna bibehållas under planens genomförande.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Kommunen står för kostnader i samband med iordningställande av allmänplats mark. Dock är marken i stort redan iordningställd så investeringsbehovet bedöms vara ringa.

Kostnader för iordningställande av kvartersmarken bekostas av respektive fastighetsägare.

Inlösen, ersättning

Planen innebär delar av fastigheten Norra Filipstad 1:1 planläggs som naturmark och lokalgata vilket innebär att kommunen behöver förvärva dessa delar.

I och med att rivningsförbud införts för hembygdsgården kan den som äger fastigheten som berörs ha rätt till ersättning av kommunen för den ekonomiska skada som bestämmelsen medför. Rätten till ersättning gäller endast om den skada som rivningsförbudet medför är betydande i förhållande till värdet av den berörda delen av fastigheten. Frågan om ersättning är beroende av i vilket skick byggnaden befinner sig i vid antagandet av detaljplanen.

Den som berörs har möjlighet att anmäla anspråk om ersättning för uppkommen skada. Grundregeln är att anspråket ska göras inom två år från det att planen har vunnit laga kraft.

TEKNISKA FRÅGOR

Under planarbetet har följande tekniska utredningar gjorts:

- Geotekniskutredning, J&W
- Naturvärdesinventeringar, Erntsson

TILLSTÅND

Anläggande av bryggor kan komma att kräva ytterligare tillstånd eller anmälan enligt MB kap 11 beroende på anläggningens storlek och behov av muddring.

7 . MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planbeskrivningen är upprättad av SBK Värmland AB genom Karin Manner i samarbete med Lena Wahlgren, fysisk planerare Filipstads kommun samt med stöd av tjänstemän inom kommunens olika förvaltningar.

Arvika 2017-10-16, rev 2018-10-14

Karin Manner

Planeringsarkitekt FPR/MSA

REVIDERINGAR EFTER GRANSKNING

Efter granskning har fastigheten 2:5 har utgått ur planen. Området var planerat för bostad och malmtorg samt att möjligheterna att bygga ny bebyggelse i anslutning till Storbroyttan har begränsats avseende yta och närhet till hyttan (prickmark har införts).

Rivningsförbud har införts för hembygdsgården och dess byggnader.

Övriga redaktionella ändringar och förtydliganden har gjorts utefter inkomna synpunkter.